

Плисюк Н. М.,*кандидатка юридичних наук, доцентка,**професорка кафедри кримінального права та процесу**Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова**ORCID: <https://orhid.org/0000-0001-9857-929X>*

ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРОТИПРАВНОГО ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИ ОФІЦІЙНИХ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню кримінально-правових питань кримінально-правової кваліфікації кримінального правопорушення, передбаченого ст. 369-3 КК України. У дослідженні проаналізовано особливості кваліфікації даного кримінального правопорушення за елементами складу через призму бланкетного зв'язку із кримінальним законодавством України та міжнародно-правовими актами. Досліджено специфіку визначення об'єкта, предмета, об'єктивної та суб'єктивної сторін, а також спеціального суб'єкта правопорушення. Безпосереднім об'єктом є встановлений нормативно-правовими актами та спортивними регламентами суспільні відносини у сфері організації, підготовки та проведення чесних, транспарентних офіційних спортивних змагань. З об'єктивної сторони кримінальне правопорушення, передбачене ст. 369-3 КК України характеризується виключно активною поведінкою. Важливо в процесі кваліфікації розмежовувати «пропозицію» та «обіцянку» від стадії готування до кримінального правопорушення. Аналіз суб'єктного складу кримінального правопорушення є чітко регламентованим законодавцем. Так, зокрема, за ч.1 ст. 369-3 КК України суб'єкт є загальним, а за ч. 2 ст. 369-3 КК України (одержання вигоди або вчинення дій щодо підкупу/змови спеціальними суб'єктами) суб'єкт є спеціальним. Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується виключно прямим умислом. Також обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони даного кримінального правопорушення є мета, під якою слід розуміти одержання неправомірної вигоди для себе чи для третіх осіб. Кримінально-правова кваліфікація протиправного впливу на результати спортивних змагань за ст. 369-3 КК України є складним процесом через високий ступінь бланкетності норми.

Особливу увагу приділено практиці Верховного Суду щодо автономії спорту та матеріалам судового розгляду справ про маніпулювання результатами матчів у традиційному спорті та кіберспорті. В процесі дослідження звертається увага на системні прогалини правозастосування і запропоновано конкретні зміни до чинного Кримінального кодексу України з метою підвищення ефективності протидії так званім договірним змаганням.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, склад кримінального правопорушення, протиправний вплив, маніпулювання спортивними змаганнями, договірні матчі, неправомірна вигода, підкуп, Маколінська конвенція, кіберспорт, автономія спорту.

Постановка проблеми. У сучасному спорті вищі досягнення та в професійному спорті давно трансформувалися

з суто соціально-культурного явища у потужну, глобалізовану та високоприбуткову індустрію. Залучення мільярдних інвестицій, розвиток глобального ринку букмекерських ставок та масштабні спонсорські контракти, з однієї сторони, забезпечили величезний поштовх для спортивної інфраструктури, а з іншої – породили нові, специфічні загрози суспільству. Однією з найбільш деструктивних серед таких загроз є маніпулювання результатами офіційних спортивних змагань (так звані «договірні матчі» або match-fixing). Протиправний вплив на спортивні результати нівелює фундаментальний принцип спорту – *Fair Play* (чесна гра), руйнує довіру вболівальників, завдає значних збитків організаторам та легальним операторам грального бізнесу. Крім того, індустрія договірних матчів тісно пов'язана з транснаціональною організованою злочинністю, якою використовуються спортивні тоталізатори як інструмент для легалізації (відмивання) доходів, одержаних кримінально протиправним шляхом.

Для України така проблема стала особливо актуальною у зв'язку з інтеграцією до європейського спортивного простору та легалізацією азартних ігор. Криміналізація протиправного впливу на результати змагань шляхом включення до Кримінального кодексу України (далі – КК України) [1] статті 369-3 стала логічним кроком. Проте понад десятирічний досвід існування цієї норми виявив серйозні доктринальні та практичні проблеми її застосування, пов'язані з латентністю таких діянь, складністю збирання цифрових доказів та бланкетною залежністю від регулятивного законодавства.

Стан дослідження. Теоретичні засади кримінально-правової протидії корупції та зловживанням у спорті досліджували такі відомі вітчизняні науковці, як Д. О. Анісімов, К. П. Задоя, О. М. Семенюк, Ф. В. Неміч, В. В. Сокурєнко, М. В. Ковалів, О. В. Козаченко та інші. У працях вказаних вчених розкривається сутність підкупу у спорті та аналізуються перші кроки імплементації міжнародних стандартів до чинного кримінального законодавства України. Разом з тим, стрімка цифровізація суспільства, поява віртуальних спортивних дисциплін (кіберспорту) та трансформація форм виплати неправомірної вигоди (наприклад, використання стейблкоїнів та анонімних криптоактивів) вимагають оновленого та більш глибокого наукового аналізу, що й зумовлює актуальність даного дослідження, оскільки на сьогодні багато спірних питань залишаються невизначеними, а з окремих не досягнуто однастайності щодо важливих теоретичних і практичних питань у визначеному аспекті.

Метою даної статті є комплексний науково-теоретичний аналіз та практичне осмислення проблем кримінально-правової кваліфікації протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань в Україні.

Виклад основного матеріалу. В процесі здійснення кримінально-правової кваліфікації протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань за кримінальним законодавством України насамперед необхідно з'ясувати елементи складу даного кримінального правопорушення та їх ознаки.

Визначення об'єкта кримінального правопорушення за ст. 369-3 КК України є предметом сучасних наукових дискусій. Дана стаття закріплена у Розділі XVII Особливої частини КК України «Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг». Відповідно, родовим та видовим об'єктом виступають суспільні відносини, котрі забезпечують належне, чесне та правомірне виконання своїх обов'язків особами, які здійснюють професійну або службову діяльність у недержавному секторі економіки та публічній сфері.

Безпосереднім об'єктом є встановлений нормативно-правовими актами та спортивними регламентами суспільні відносини у сфері організації, підготовки та проведення чесних, транспарентних офіційних спортивних змагань. Чесність змагань у цьому контексті розуміється як непередбачуваність спортивного результату, що базується виключно на об'єктивному суперництві, майстерності, тактиці та психологічній стійкості учасників.

Додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом виступають суспільні відносини у сфері майнових та немайнових інтересів організаторів змагань, правомірного порядку функціонування сфери букмекерських ставок та авторитету національного спортивного руху на міжнародній арені.

Згідно диспозицій ч. 1 та ч. 2 ст. 369-3 КК України, предметом даного кримінального правопорушення є неправомірна вигода. Чинний КК України у примітці до ст. 354 КК України визначає, що неправомірною вигодою є грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав [1].

У контексті спортивного права предмет даного кримінального правопорушення має специфічні прояви:

- матеріальна форма: готівкові кошти, банківські перекази, цінні подарунки, оплата відпочинку, транспортних витрат або послуг для спортсмена чи його родичів;
- нематеріальна форма: обіцянки укласти вигідний професійний контракт у майбутньому, гарантії включення до основного складу національної збірної команди, штучне підвищення суддівського рейтингу арбітра з боку функціонерів федерації.

Цифрова (віртуальна) форма за останні роки ознаменувалася масовим переходом кримінальних елементів на розрахунки у криптовалютах (Bitcoin, Ethereum, стейблкоїни USDT). Це створює серйозні проблеми для кваліфікації. У наукових колах (зокрема, у працях Д. О. Анісімова) підкреслюється, що хоча віртуальні активи згідно з цивільним законодавством України визнані об'єктами цивільних прав, їх фіксація, оцінка еквівалента у національній валюті на момент вчинення кримінального правопорушення та доказування факту передачі («транзакції між

анонімними гаманцями») потребують залучення вузькоспеціалізованих експертів [2, с. 314].

З об'єктивної сторони кримінальне правопорушення, передбачене ст. 369-3 КК України характеризується виключно активною поведінкою, тобто дією і може виражатися у трьох альтернативних формах: 1) підкуп осіб, які беруть участь в організації чи проведенні офіційних спортивних змагань. Під підкупом розуміють дію особи (зовнішнього суб'єкта), яка надає або обіцяє/пропонує неправомірну вигоду учаснику змагань з метою схилити його до вчинення дій, спрямованих на зміну природного перебігу чи результату матчу; 2) одержання неправомірної вигоди учасником змагань. Це дзеркальна дія, коли спортсмен, тренер чи суддя приймає пропозицію або безпосередньо отримує блага за те, що він «забезпечить» потрібний результат (наприклад, навмисний програв, певна кількість жовтих карток, пропущений гол на конкретній хвилині); 3) вступ у змову щодо маніпулювання результатами офіційних спортивних змагань. Це найбільш складна і водночас прогресивна форма об'єктивної сторони. Змова у кримінально-правовому значенні за цією статтею розглядається як укладення угоди (як усної, так і письмової чи через електронні месенджери) між двома або більше особами про спотворення результатів змагань. Так, К. П. Задоя справедливо наголошує на тому, що вступ у змову є злочином із формальним складом (злочин *in genere*). Він визнається закінченим з моменту досягнення консенсусу між учасниками змови щодо вчинення маніпуляцій. Для кваліфікації за цією ознакою не має значення, чи відбулося саме змагання, чи виходив спортсмен на поле, і чи вдалося фактично досягти бажаного маніпулятивного результату. Якщо ж змова була реалізована і результат матчу спотворено, дії осіб не потребують додаткової кваліфікації, оскільки повністю охоплюються диспозицією відповідної частини ст. 369-3 КК України [3, с. 149].

Важливо в процесі кваліфікації розмежовувати «пропозицію» та «обіцянку» від стадії готування до кримінального правопорушення. Якщо особа висловила намір підкупити спортсмена, але не зробила конкретних кроків для передачі коштів або отримала категоричну відмову на початковому етапі розмови, такі дії можуть розцінюватися як замах на кримінальне правопорушення або готування, залежно від ступеня конкретизації умислу.

Аналіз суб'єктного складу кримінального правопорушення демонструє чітку диференціацію, закладену законодавцем. Так, зокрема, за ч. 1 ст. 369-3 КК України (вплив на результати шляхом підкупу або змови) суб'єкт є загальним, тобто ним може бути будь яка фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку (наприклад, організатор нелегальних тоталізаторів, букмекер, пересічний вболівальник або представник криміналітету). За ч. 2 ст. 369-3 КК України (одержання вигоди або вчинення дій щодо підкупу/змови спеціальними суб'єктами) суб'єкт є спеціальним. Перелік цих осіб має чітко визначений бланкетний характер і деталізується у ч. 2 ст. 17 Закону України № 743-VIII «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань» [4]. До них належать: спортсмени (професіонали та аматори, які беруть участь в офіційних змаганнях); тренери та інші члени тренерського штабу; судді (арбітри, рефері, хронометристи, лінійні судді); члени журі, інспектори, делегати спортивних федерацій; керівники та посадові особи

спортивних клубів, дирекцій ліг, національних та місцевих спортивних федерацій.

Для успішної кваліфікації за ч. 2 ст. 369-3 КК України обов'язково мають мати місце документи, що підтверджують правовий статус особи (контракт із клубом, наказ про включення до заявки на турнір, рішення колегії суддів про призначення на матч тощо), а також докази того, що конкретне змагання мало статус офіційного. Відповідно до закону, офіційними є змагання, включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України, або такі, що проводяться визнаними міжнародними спортивними організаціями. Товариські, тренувальні чи комерційні матчі, що не мають офіційного статусу у розумінні Закону України № 743-VIII [4], випадають із зони дії кримінального закону, що є значним недоліком даного питання.

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується виключно прямим умислом. Особа чітко усвідомлює суспільно небезпечний характер своїх дій (розуміє, що здійснює підкуп, погоджується на одержання блага або вступає у змову для викривлення спортивної боротьби), передбачає його деструктивні наслідки для системи спорту і бажає їх настання. Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони даного кримінального правопорушення є мета, під якою слід розуміти одержання неправомірної вигоди для себе чи для третіх осіб (наприклад, для отримання виграву в букмекерській конторі за ставкою на заздалегідь відомий результат). У науковій доктрині (зокрема, у дослідженнях О. М. Семенюк та Ф. В. Неміча) окремо розглядається ситуація, коли спортсмени або тренери навмисно програють матч або спотворюють його хід не заради грошей, а з тактичних міркувань. Наприклад, команда умисно поступається у фінальній частині групового етапу, щоб посісти друге місце у групі та уникнути зустрічі з сильнішим суперником у першому раунді плей-оф. У такому разі, попри очевидне порушення етичних норм та принципів спортивної чесності, склад кримінального правопорушення за ст. 369-3 КК України відсутній, оскільки діяння не переслідувало мети отримання неправомірної вигоди. Такі випадки мають вирішуватися виключно інструментами дисциплінарної відповідальності всередині спортивних асоціацій (дискваліфікація, зняття очок, штрафи для клубу) [5, с. 215].

Важливе концептуальне значення для кримінально-правової кваліфікації та правозастосування має юрисдикційна позиція Великої Палати Верховного Суду, висловлена у постанові від 10 травня 2019 року у справі № 922/2443/18. Суд підтвердив фундаментальний міжнародний принцип – автономію спорту. Велика Палата зазначила, що спори, які виникають між учасниками спортивної діяльності (спортсменами, клубами, федераціями) щодо дотримання внутрішніх правил, регламентів та застосування дисциплінарних санкцій за договірні матчі, підлягають вирішенню суто в межах органів спортивного правосуддя (включаючи Спортивний арбітражний суд у Лозанні – CAS) і не належать до юрисдикції судів загальної системи судоустрою України [6]. Даний висновок чітко розмежовує сфери, тобто спортивні інстанції самостійно карають клуби позбавленням титулів, переведенням у нижчі ліги чи довічною дискваліфікацією осіб від спорту. Державні суди у межах кримінального судочинства розглядають виключно питання індивідуальної вини фізичної особи у вчиненні кримінального правопорушення та застосування до неї заходів кримінального покарання.

Останніми роками завдяки діяльності Національної платформи доброчесності спорту ("Fair Play") спільно з Департаментом кіберполіції та Офісом Генерального прокурора кримінальний механізм почав реально працювати. Матеріали судової практики свідчать про наявність обвинувальних вироків суду першої інстанції щодо осіб, які намагалися організувати договірні матчі у настільному тенісі (серія турнірів *Setka Cup*). Організатор схеми здійснював психологічний тиск та пропонував гравцеві грошову винагороду за те, щоб той програв певні сеті з конкретним рахунком. Кримінально протиправну діяльність було зафіксовано за допомогою негласних слідчих (розшукових) дій (НСРД), зокрема аудіо- та відеоконтролю особи. Суд кваліфікував дії за ч. 1 ст. 369-3 КК України.

Найбільш показовим трендом сучасності є поширення маніпуляцій на сферу електронного спорту. Суди було розглянуто кримінальне провадження щодо професійного кіберспортсмена, який брав участь в офіційному всеукраїнському турнірі з кіберфутболу (симулятор *FIFA*). Будучи спеціальним суб'єктом (спортсменом), він вступив у змову з організатором синдикату ставок. Гравець умисно забезпечував необхідний результат матчів (наприклад, пропускав певну кількість голів), після чого організатори робили великі ставки на закордонних букмекерських платформах. Специфіка даної справи полягала в тому, що неправомірна вигода виплачувалася кіберспортсмену у криптовалюти – стейблкоїнах USDT на його криптогаманець. Правоохоронці провели складний комп'ютерно-технічний аналіз мобільних телефонів, вилучили переписку в месенджері *Telegram*, де обговорювалися деталі змови, та за допомогою аналітичного софту відстежили транзакції у блокчейні. Суд визнав особу винною за ч. 2 ст. 369-3 КК України. Оскільки обвинувачений уклав угоду про визнання винуватості та надав цінні свідчення проти організаторів схеми, йому було призначено покарання у вигляді обмеження волі із звільненням від відбування покарання з випробуванням (іспитовий строк). Даний випадок став прецедентом та довів, що кіберспорт повністю підпадає під дію кримінального законодавства України про захист спортивної честі.

Разом із вказаними позитивними моментами у судовій практиці, система матеріального та процесуального права містить системні недоліки, які знижують ефективність протидії договірним матчам. У теорії кримінального права триває дискусія щодо віднесення ст. 369-3 КК України до категорії корупційних кримінальних правопорушень. Якщо проаналізувати примітку до статті 45 КК України, де міститься вичерпний перелік корупційних правопорушень, стаття 369-3 там безпосередньо відсутня. Це, на нашу думку, породжує серйозну правову колізію, адже особи, які вчинили підкуп у спорті, формально мають право на звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям (ст. 45 КК), примиренням винного з потерпілим (ст. 46 КК) або передачею особи на поруки (ст. 47 КК). Наукова спільнота одноставно вимагає внести зміни до примітки ст. 45 КК України та офіційно визнати дане кримінальне правопорушення корупційним, що унеможливить застосування компромісних інститутів звільнення від відповідальності, окрім укладення угод із прокурором [7, с. 48].

Наступну проблему становить собою відсутність відповідальності за використання інсайдерської інформації. Маколінська конвенція [8] вимагає від держав карати за несанкціоноване використання інсайдерської (внутрішньої) інформації для

спортивних ставок. Інсайдерська інформація є ексклюзивними даними (наприклад, інформація про таємну травму провідного гравця перед матчем, конфлікт у команді, зміну тактичної схеми), які відомі лише тренеру, лікарю чи менеджеру клубу і не оприлюднені для широкого загалу. Використовуючи ці дані, особи роблять гарантовано вигідні ставки. У чинному КК України відповідальність за «інсайдерство» у спорті повністю відсутня, що потребує негайного виправлення через доповнення кодексу новою самостійною статтею. Також певну проблему становить собою факт мізерних санкцій. Поточні санкції частини 1 ст. 369-3 КК України передбачають штраф від 200 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (НМДГ). Це смішна сума порівняно з прибутками, які отримують організатори схем на букмекерських ринках Азії чи Європи (де рахунок іде на сотні тисяч доларів за один матч). Низький розмір санкцій переводить таке кримінальне правопорушення до категорії проступків або незначних злочинів, що обмежує правоохоронців у можливості проведення повного комплексу НСРД (наприклад, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж дозволено лише за тяжкими або особливо тяжкими злочинами). У Верховній Раді України перебувають на розгляді декілька законопроектів, спрямованих на: підвищення штрафів за ч. 1 та ч. 2 ст. 369-3 КК України до межі 5000–10 000 НМДГ; впровадження конфіскації майна як обов'язкового додаткового покарання; криміналізацію дій букмекерських скаутів («дата-скаутів»), які нелегально передають дані з трибун стадіонів для коригування лайв-коефіцієнтів під час догровірних матчів.

Висновки. Підсумовуючи проведене дослідження, можна сформулювати такі теоретичні та практичні висновки. Кримінально-правова кваліфікація протиправного впливу на результати спортивних змагань за ст. 369-3 КК України є складним процесом через високий ступінь бланкетності норми. Слідчим та суддям необхідно системно аналізувати не лише Закон України № 743-VIII, а й міжнародні регламенти спортивних федерацій для встановлення статусу змагання та ознак спеціального суб'єкта. Вступ у змову (ч. 1, 2 ст. 369-3 КК) має конструкцію формального складу, що є важливим інструментом для припинення діяльності злочинних синдикатів на стадії підготовки, незалежно від фактичного результату поєдинку. Судова практика демонструє чітку тенденцію до поширення кримінальних розслідувань на сферу кіберспорту, де правопорушення вчиняються із застосуванням сучасних цифрових технологій та криптографічних засобів платежу. Це вимагає модернізації методики доказування.

Зважаючи на сказане, серед перспектив подальших розвідок даного напрямку може бути розробка вирішення питання саме про встановлення та всебічний аналіз особливостей кваліфікації незаконного використання спортивного інсайду та суттєвого посилення санкцій матеріального характеру. Деякі моменти даних питань залишаються малодослідженими та потребують додаткового аналізу.

Література:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2314-III. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 11.08.2026 р.)
2. Анісімов Д. О. Об'єктивна сторона складу протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 312–317. DOI: 10.31733/2078-3566-2020-4-312-317. URL: <http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/6069>
3. Задоя К. П. Науково-практичний коментар до статті 369-3 Кримінального кодексу України «Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань». *Право і громадянське суспільство*, 2015. № 2, С. 147–158. URL: <http://lcslaw.knu.ua/index.php/item/219-naukovo-praktychnyy-komentar-do-statti-369-3-kryminalnoho-kodeksu-ukrayiny-protyppravnyy-vplyv-na-rezultaty-ofitsiynykh-sportyvnykh-zmahan-zadoia-k-p>
4. Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань : Закон України № 743-VIII від 03.11.2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/743-19#Text> (дата звернення 13.08.2026 р.)
5. Семенюк О. М., Неміч Ф. В. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань шляхом підкупу: окремі аспекти кваліфікації. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 5. С. 214–218. URL: <https://er.dduvs.edu.ua>
6. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 10 травня 2019 року у справі № 922/2443/18 (провадження № 12-308rc18). Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>
7. Сокурченко В. В. Кримінально-правова протидія корупційним діянням у сфері спорту: міжнародний та вітчизняний досвід. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2019. Т. 86. № 3. С. 45–56. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/17_10_2019/pdf/20.pdf
8. Конвенція Ради Європи проти маніпулювання спортивними змаганнями (Маколінська конвенція), вчинена 18.09.2014 р. в м. Маколін (Швейцарія); ратифікована Законом України від 16.11.2016 р. № 1752-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_c01#Text

Plysiuk N. The issue of determining whether unlawful influence on the results of official sports competitions constitutes a criminal offense under Ukrainian criminal law

Summary. The article is devoted to the study of criminal-legal issues of criminal-legal qualification of a criminal offense provided for in Art. 369-3 of the Criminal Code of Ukraine. The study analyzes the features of the qualification of this criminal offense by the elements of the composition through the prism of a blanket connection with the criminal legislation of Ukraine and international legal acts. The specifics of determining the object, subject, objective and subjective sides, as well as a special subject of the offense are studied. The direct object is the social relations established by regulatory legal acts and sports regulations in the field of organization, preparation and holding of fair, transparent official sports competitions. From the objective side, the criminal offense provided for in Art. 369-3 of the Criminal Code of Ukraine is characterized by exclusively active behavior. It is important in the qualification process to distinguish between the «proposal» and the «promise» from the stage of preparation for a criminal offense. The analysis of the subject composition of a criminal offense is clearly regulated by the legislator. Thus, in particular, under Part 1 of Article 369-3 of the Criminal Code of Ukraine, the subject is general, and under Part 2 of Article 369-3 of the Criminal Code of Ukraine (obtaining a benefit or committing acts of bribery/collusion by special subjects) the subject is special. The subjective side of the offense is characterized exclusively by direct intent. Also, a mandatory feature of the subjective side of this criminal offense is the goal, which should be understood as obtaining an unlawful benefit for oneself or for third parties. The criminal legal qualification of unlawful

influence on the results of sports competitions under Article 369-3 of the Criminal Code of Ukraine is a complex process due to the high degree of blanketness of the norm.

Special attention is paid to the practice of the Supreme Court on the autonomy of sports and to the materials of judicial consideration of cases on manipulation of match results in traditional sports and cybersports. In the process of research, attention is drawn to systemic gaps in law enforcement and specific amendments to the current Criminal Code

of Ukraine are proposed in order to increase the effectiveness of combating so-called match-fixing.

Key words: criminal liability, elements of a criminal offense, unlawful influence, manipulation of sports competitions, match-fixing, improper advantage, bribery, Macaulay Convention, e-sports, autonomy of sports.

Використання штучного інтелекту. Під час підготовки статті інструменти штучного інтелекту не використовувалися.

Дата першого надходження статті до видання: 11.08.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.09.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 01.10.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу
(CC BY 4.0)